

ALÂEDDİN BEY CAMİİ

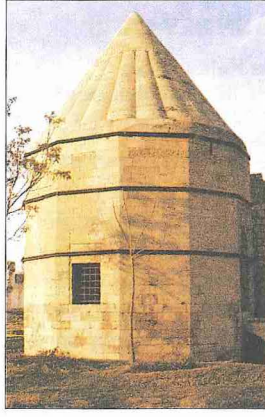
özel bir değere sahiptir. Bu bakımdan ilmî esaslara göre dikkatli bir araştır-
madan sonra esas şekline göre ihyası
arzu edilir.

BİBLİYOGRAFYA :

Kâmil Kepeci, *Bursa Hamamları*, Bursa 1943, s. 27-28; Sedat Çetintaş, *Türk Mimari Anıtları: Osmanlı Devri Bursa'da İlk Eserler*, İstanbul 1946, s. 31-32; Kâzım Baykal, *Bursa ve Anıtları*, Bursa 1950, s. 66-67; a.mlf., *Bursa Eski Eserleri Sevenler Kurumu 1960 Çalışmaları*, İstanbul 1960, s. 17-19; A. Gabriel, *Une capitale turque: Brousse*, Paris 1958, s. 49-50; Ayverdi, *Osmanlı Mi'mârîsî I*, s. 49-56.

SEMAYİ EYİCE

Alâeddin
Bey
Türbesi-
Karaman

mahallesinin mimari bakımdan güzel eserlerle dolu mâmur bir çevre olduğunu gösterir. Ancak zamanla bütün bu tarihî yapılar ortadan kalkmış, geriye sadece Alâeddin Bey Türbesi kalmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

Şikârî Ahmed, *Karaman Tarihi* (haz. Mesut Koman), Konya 1946, s. 112; E. Diez v.dğr., *Karaman Devri Sanatı*, İstanbul 1950, s. 92-95; İ. Hakkı Konyalı, *Âbideleri ve Kitâbeleri ile Karaman Tarihi*, İstanbul 1967, s. 167, 256, 488-491; Yılmaz Önge, "Karamanoğlu Alâeddin Bey Kümbetinin Restorasyonu", *Rölöve ve Restorasyon Dergisi*, sy. 1, Ankara 1974, s. 21-45.

SEMAYİ EYİCE

ALÂEDDİN BEY TÜRBE Sİ

Karaman'da Hisar mahallesinde
XIV. yüzyıl sonlarına ait türbe.

Karamanoğulları soyundan Alâeddin Bey tarafından yaptırıldığı kabul edilmektedir. Şikârî, Alâeddin Bey'in "... gâzâ mâlinden Lârende'de (Karaman) hisar kurbünde bî-nazîr bir câmi..." ile yanına bir türbe yaptırdığını söyler ve "kendüsi anda medfundur" diyerek bu hususu belgeler. 1361'de beyliğin idaresini ele geçirmiş olan Karamanoğlu Alâeddin Bey, 800'de (1397-98) Yıldırım Bayezid ile Konya'da yaptığı savaşta yenilip esir düşerek öldürüldüğüne göre bu türbeyi sağlığında yaptırmış olmalıdır. Yine Şikârî, Gedik Ahmed Paşa'nın Karaman'ı Osmanlı ülkesine kattıktan sonra, malzemesini, sarayın yerinde yaptırdığı hisarda kullanmak üzere Karamanoğulları'nın vakıf eserlerinin bazılarını yıktırdığı sırada bu caminin de yıkıldığını, fakat türbenin durduğunu bildirir. İ. Hakkı Konyalı'nın tesbitine göre, 881 (1476-77) tarihli *Vakıflar Defteri*'nde (nr. 564), civardaki birkaç köyde Karamanoğlu Alâeddin Bey Türbesi'ne vakfedilmiş bazı değirmenlerle arazi, bağ ve tarla gösterilmektedir.

Türbeye bitişik olan cami bilinmeyen bir tarihte yıkılarak ortadan kalkmış, son derece bakımsız kalan türbe, zamanla büyük ölçüde tahribe uğramıştır. Sivri külâhın ucu ve bir yanı tamamen yıkılmış, duvarlarda tehlikeli çatlaklar meydana gelmiştir. Türbe, 1965-1967 yıllarında Vakıflar İdaresi'nce tamir edilerek kurtarılmış ise de sonraları yine bakımsız kalmıştır.

Muntazam kesme taştan yapılan Alâeddin Bey Türbesi içten ve dıştan on iki cepheli bir gövde ile bunu örten dilimli bir külâhtan meydana gelir. Dış cephe-

nin bir tarafında kalan izlerden evvelce caminin buraya bitişik olduğu anlaşılmaktadır. Hatta türbenin bu bitişik tarafta camiye açılan bir hâcet penceresi de (veya kapısı) bulunmaktadır. Benzeri binaların hepsinde olduğu gibi bu türbede de altta bir cenazelik mahzeni vardır. Burada evvelce bir mumyanın bulunduğu yolunda söylenti varsa da İ. Hakkı Konyalı 1966'da mahzeninde sadece etraftaki mezarlıktan toplanıp içeri atılmış kafa taslarına rastlamıştır.

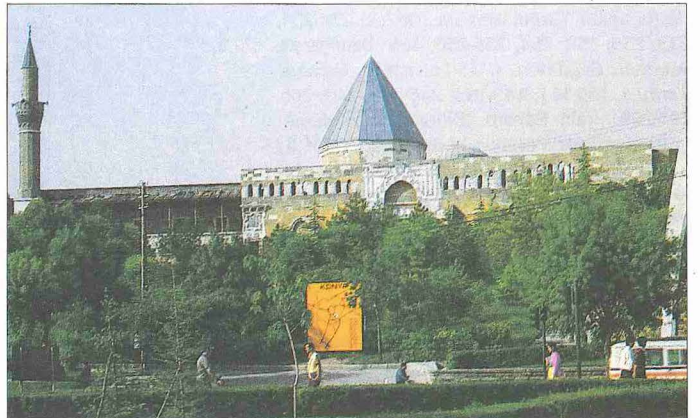
Gövdenin yukarı kısmında çok güzel bir celi-sülûs hatla besmele-i şerif, binayı saran bir şerit halinde işlenmiştir. Çifte merdivenle çıkılan kapı, türbenin en itinalı yapılmış kısmıdır. Etrafında, içinde âyet yazılı bir çerçevenin bulunduğu kapı nişinin taci mukarnaslı olup yukarısında "Allah" ve "Muhammed" adları işlenmiştir. Türbenin içinin evvelce çinilerle kaplı olduğuna da ihtimal verilebilir.

Alâeddin Bey Türbesi ve Camii'nin hemen yakınında 1927'de tamamen yıktırılan Emîr Mûsâ Medresesi ile Emîr Fahreddin Ahmed Türbesi, Rahime Hatun Hankahı ve Emîr Mûsâ Hamamı'nın bulunması, XIV. yüzyılda Karaman'ın bu

ALÂEDDİN CAMİİ

Selçuklular devrinde
Konya'da yapılan bir cami.

Alâeddin Camii, şehrin ulucamii olarak, Konya'nın merkezini teşkil eden ve Alâeddin Tepesi denilen höyüğün üstünde, Selçuklu sarayının (bk. ALÂEDDİN KÖŞKÜ) yakınında inşa edilmiştir. Caminin kuzey cephesindeki kapı üstlerinde, mühr-i Süleyman biçiminde veya üç dilimli müzeyyen çerçeveler içine yerleştirilmiş pek çok kitâbe bu önemli Selçuklu mimari eserinin tarihini aydınlatmaktadır. Kuzeye açılan kapının üstünde sekiz uçlu yıldız biçiminde bir çerçevenin içindeki dört satırlık tarihsiz Arapça kitâbede yapının Sultan Alâeddin Keykubad tarafından bitirildiği ifade edilmektedir. Bu kitâbenin sağ tarafında mermer üzerine işlenmiş iki satırlık kitâbede ise camii mimarının Dimaşklî Mehmed b. Havlân, mütevellisinin Atabeg Ayaz olduğu belirtilmiştir. Caminin esas cümle kapısı üstündeki üç satırlık Arapça kitâbede de eserin Sultan Alâeddin Keykubad zamanında 617 (1220) yılında Atabeg Ayaz'ın nezaretinde tamamlandığı bildirilmiştir. Beş satır halindeki dördüncü

Alâeddin
Camii-
Konya